Γιατί το έγκλημα στο πάρκινγκ του Πειραιά είναι κατά κανόνα ρατσιστικό

Δεν μπορούμε να πούμε ότι σοκαριζόμαστε όταν ακούμε για ένα άγριο έγκλημα που συμβαίνει μέρα μεσημέρι σε μια γωνία της πόλης. Στα χρόνια βαθιάς λιτότητας στις δημόσιες δομές αλλά της υπερεπένδυσης της Αστυνομίας, η εγκληματικότητα μόνο δείχνει να εντείνεται. Κάνει απόλυτο νόημα και επιβεβαιώνει τις επικρατούσες θεωρίες στις Κοινωνικές Σπουδές σύμφωνα με τις οποίες ο μόνος ουσιαστικός τρόπος να προληφθεί και αντιμετωπιστεί οι εγκληματικότητα είναι η κοινωνική πρόνοια και όχι η αστυνομική καταστολή και ο έλεγχος.

Καθώς πληθαίνουν οι ειδήσεις για τα βαριά αστικά εγκλήματα, δεν έχει αλλάξει ο τρόπος που αυτά παρουσιάζονται στα ΜΜΕ. Η στοχοποίηση ορισμένων ομάδων του πληθυσμού και συγκεκριμένα, μεταναστευτικών κοινοτήτων, συνεχίζεται αμείωτη. Η καταγωγή μας, αυτή της Αλβανικής κοινότητας, έχει συνήθως πρώτη θέση στον τίτλο είδησης ενός εγκλήματος όπου, χωρίς στοιχεία, αυτό αποδίδεται αορίστως σε κάποιον Αλβανό. Είναι μια πάγια πρακτική που εφαρμόζεται από τα ελληνικά ΜΜΕ από την δεκαετία των 90’ και έχει αποτελέσει πυλώνα του κοινωνικού ρατσισμού και στίγματος που έχουμε βιώσει.

Πρόσφατα μάθαμε για την άγρια δολοφονία του εργαζόμενου / ιδιοκτήτη του πάρκινγκ στον Πειραιά και πατέρα τριών παιδιών. Αρχικά δεν είχαμε καμιά σχετική πληροφορία για την καταγωγή των ατόμων που ενεπλάκησαν. Είδαμε σε σκληρά πλάνα έναν ηλικιωμένο να εκτελεί εν ψυχρώ ένα νεαρό στο πρόσωπο και στο σώμα. Ενημερωθήκαμε πως αυτό συνέβη διότι ο θύτης ‘ενοχλήθηκε’ από το 39χρονο θύμα ενώ εκείνος εργαζόταν και καταλάμβανε το δρόμο παρκάροντας αυτοκίνητα. Ο ηλικιωμένος τον εκτέλεσε διότι αποφάσισε πως ο δρόμος του ‘ανήκει’. Το συμβάν άρχισε να συζητηθεί έντονα στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης όπου δεν άργησαν να εμφανιστούν στοιχεία πως ο θύτης ήταν Έλληνας υπήκοος και το θύμα Αλβανικής καταγωγής.

Αυτή η πληροφορία, όχι τυχαία, έλλειπε από τα περισσότερα άρθρα και ειδήσεις των συστημικών ΜΜΕ. Είναι, ωστόσο, μια πληροφορία που αλλάζει ριζικά την κατανόηση και ανάλυση του διαπληκτισμού. Δηλώνει ότι υπάρχει μια σχέση εξουσίας μεταξύ των δύο εμπλεκόμενων, τη

συστημική εξουσία και το κοινωνικό προνόμιο από το θύτη απέναντι στο θύμα, δηλαδή ενός ημεδαπού υπηκόου προς ένα μετανάστη. Αυτός ο συσχετισμός δεν μπορεί να αγνοηθεί. Αντιθέτως, αποτελεί τον κανόνα ενός ρατσιστικού εγκλήματος. Μέσω από αυτό το πρίσμα διακρίνουμε πως ένας Έλληνας πήγε να 'διεκδικήσει', τον κατά τα άλλα δημόσιο χώρο, από έναν Αλβανό εκτελώντας τον γι 'αυτό και καθιερώνοντας την υπεροχή του.

Θα ήταν πολύ πιο κατανοητή αυτή η έννοια εάν παρόμοιο έγκλημα είχε συμβεί στις ΗΠΑ με θύτη έναν λευκό άντρα και θύμα ένα μαύρο πολίτη, όπου η κοινωνική θέση των δύο εμπλεκόμενων, σε αυτή την περίπτωση το χρώμα του δέρματος, θα όριζε το χαρακτήρα

του εγκλήματος. Έτσι θα μιλάγαμε κατευθείαν και χωρίς ενδοιασμό για μια ρατσιστική επίθεση. Στο έγκλημα του Πειραιά γνωρίζουμε ότι ο 39χρόνος εργαζόταν χρόνια στην περιοχή και η κοινωνική του ταυτότητα, η καταγωγή του, ήταν γνωστή στο γύρω περιβάλλον. Και όπως γνωρίζουμε, ο θύτης τον είχε στοχοποιήσει από καιρό.

Σε περίοδο που με φρίκη βιώνουμε τον εκφασισμό της πολιτικής ζωής και του δημόσιου λόγου να δημιουργεί κοινωνικό κανιβαλισμό, βρισκόμαστε μάρτυρες καθημερινών εγκλημάτων σε ανθρώπους που θεωρούνται 'άλλοι', 'παράτυποι', δεύτερης κατηγορίας όντα. Το βλέπουμε να συμβαίνει με σφοδρότητα στα σύνορα μας, στην Πύλο και τον Έβρο, αλλά και στις πόλεις όπως στην πρόσφατη δολοφονία στο πλοίο της Blue Star Ferries. Ακούσαμε την εξοργιστική 'δικαιολογία' του καπετάνιου πως θεώρησε ότι ο Αντώνης ήταν 'μαύρος, Πακιστανός' αναδείχνοντας αυτά χαρακτηριστικά ως 'αναλώσιμα'.

Συνεπώς, η θέση της συστημικής εξουσίας όπου βρίσκεται ο θύτης σε σχέση με το θύμα έχει βασική κοινωνική και νομική σημασία για το πως προσδιορίζουμε ένα έγκλημα. Αυτή η διατύπωση είναι απαραίτητη ώστε να κατανοήσουμε την κοινωνικό βία και πως αυτή δημιουργείται ως ένας μηχανισμός του συστημικού ρατσισμού και της διάκρισης.

Με τον ίδιο τρόπο που η δολοφονία του Ζακ ήταν μια κατεξοχήν τρανσφοβική δολοφονία, και όπως κάθε δολοφονία γυναικών από άντρα είναι γυναικοκτονία, το έγκλημα στο παρκινγκ του Πειραιά είναι κατά κανόνα ρατσιστικό.

Κάθε έγκλημα σε μετανάστη / μετανάστρια / πρόσφυγες / προσφύγισσες είναι κατά κανόνα ρατσιστικό.

Η Πάτι Βαρδάμη είναι ακτιβίστρια και θεωρητικός κριτικών σπουδών